

Erabakiak hartu behar

KARMELO LANDA
HISTORIALARIA

Estatu arrotzen mende bizi gara, eta horren ondorioak oso nabarmen pairatzen ditugu krisi honetan. Ez gara gure buruen jabe, ez digute uzten premiazko erabakiak hartzen. Nahiz eta, krisiaren erdian, inoiz baino argiago ikusten dugun nondik datozen arazoak, zein den oraingo gabezien iturria eta zer den orain bertan behar-beharrezkoa.

Krisiaren larritasunak berez atera du azalera eta guztion begien aurrera orain arteko gizarte-antolaketa sakon aldatu beharra, eta aldaketa horretarako ildoak ere bai.

Ez da inorentzat zaila une honetan behar ditugun aldaketen programa aurkezten: osasun sistema publikoak indartu; zerga eta finantza sistema ekonomia sozialaren zerbitzura jarri; langile ordezkarien eta sindikatuen eragina ziurtatu plangintza ekonomiko berriak egiteko orduan; ezinbesteko diren lan eremuen berdefinizioa egin, lan sozialak, etxekoak zein gizartekoak, lehen mailan kokatu; feminismoaren proposamenak aktibatu eremu publiko zein pribatuan, bazterkeria eta genero-biolentzia behingoz amaituz; tokiko ekonomiak eta nekazal mundua lehenetsi merkataritzaren globalizazio negatiboren orde; nazioak, eta ez indarrean diren estatuak, hartu subjektutzat politika orokorren definizio eta aktibazioan; euskara gune zentrolean kokatu Euskal Herriako etorkizun berritua zabaltzeko

Hego Euskal Herrian
ditugun bi gobernuek
ez diote aurre egiten
Espainiako Estatuaren
erasoaldiari, batez ere,
honen “normalizazio”
ereduarekin
bat datozelako

orduan; krisiak indar berriz agertu duen krisi ekologikoari aurre egin, erregai fosilen gainbehera koiunturalaz baliatu eta energia iturri alternatiboak bultzatu; hezkuntza sistemaren publikazioa eta modernizazioa burutu; desmilitarizazioa eta demokrazia eredu berrituak indarrean jarri, maila askotan berragertu den autoritarismoa lurperatu.

Hilabeteotan bizi dugun egoerak ipintzen ditu guztion begien aurrean aldaketen beharra eta hauen norabidea. Hori da egin behar dena, bai. Baina ezin dugu egin, ezin dugu erabaki halako programarik. Non dira trabak? Agintzen duten estatuen jokabidean eta kapitalismo neoliberal globalaren nagusitasunean, jakina. Baina ez hor bakarrik. Azter dezagun apur bat kontu hau. Espainiako Estatuak kasurako, krisi hau apro-

betxatu egiten du jarrera autoritario, militarista eta zentralista indartzeko, “normalizazioa” itzultzea aitzakia hartu eta normaltze hori lehengora, edo hobe esanda, betikora itzultzea ulertuz eta inposatuz. Eta nork egiten dio kontra? Nork altxatzen du etorkizun eredu alternatiborik, lehen aipatu dugun programa ardatz hartuta? Argi esanda, Kataluniak. Katalunian bai, bertako Govern, herri erakunde eta gizarte sektore anitzek beren kabuz erabakiak hartu eta autogobernatzeko ahaleginetan ari dira. Eta Euskal Herrian? Hego Euskal Herrian ditugun bi gobernuek ez diote aurre egiten Espainiako Estatuaren erasoaldiari, batez ere, honen “normalizazio” ereduarekin bat datozelako. Hori da kontua.

Egia da Euskal Herrian piztu eta indartu direla herritarren artean etorkizun eredu berriak ekartzeko indarrak: lantegi handietako langileek planto egin dietenean seguritatek gabeko irekitze-asmoa; autonomoen protestak, laguntzeta-tik baztertuak izan direnean; nekazarien mobilizazioa beraien lana eta merkatua baztertuak izan direnean; euskalgintza, Euskaraldia berria krisi eta isolamendua- ren erdian berretsiz; feministen bultzada isolamendu egoeretan erasoaldiak geldiarazteko helburuz; militar espainiarren presentziaren aurkako mugidak... Hori guztia Euskal Herri osorako plangintza bihurtzea falta da, eta erabakiak hartzen hasi. Berton eta bertarako erabakiak. ●